

การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
Physical Education Learning Management by Using Thai Sports for
Developing Desirable Characteristic on Thainess
of Lower Secondary Students

ธรรมรัตน์ ตั้งใจ¹,

นวลพรรณ ไชยมา² และ รจนา ป่องนู³

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี^{1,2,3}

Thammarat Tangjai¹,

Nuanphan Chaiyama² and Rotjana Pongnoo³

Thailand National Sports University Udon Thani Campus^{1,2,3}

Corresponding Author, Email: thammarattangjai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความเป็นไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โดยการเลือกแบบเจาะจง 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยแบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย แบบประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน) และแบบสอบถามผู้เรียนแบบมีโครงสร้าง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ (Dependent sample t-test)

* ได้รับบทความ: 11 ธันวาคม 2567; แก้ไขบทความ: 19 ธันวาคม 2567; ตอปรับตีพิมพ์: 25 ธันวาคม 2567

ผลการวิจัยพบว่า

แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ หลักการในการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการก่อนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดและการประเมินผล การเรียนรู้ โดยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบ่งเป็น 5 ขั้น คือ ขั้นเตรียม ขั้นอธิบายสาธิต ขั้นฝึกหัด ขั้นนำไปใช้ และขั้นสรุปและสุขปฏิบัติ ผลการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย เพื่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเท่ากับ 85.26/89.20 และผลการเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้พลศึกษา; กีฬาไทย; คุณลักษณะอันพึงประสงค์; ความเป็นไทย

Abstract

The purposes of this study were to create and study the efficiency of the physical education learning management plan by using Thai sports for the developing of desirable characteristics of Thainess in lower secondary students and to compare the desirable characteristics of Thainess in lower secondary students before and after learning management. Participants were 30 students in one classroom of lower secondary grade 2 students in first semester of academic year 2022 by purposive sampling. The tools of the research include a learning management consisting of a physical education learning management plan by using Thai sports, an observation for desirable characteristics of Thainess forms, learning evaluation forms, and structured learner questionnaires. The tool for collecting data was the test for desirable characteristics of Thainess.

The statistics were mean, standard deviation, and dependent sample t-test. The research results found that the physical education learning management plan by using Thai sports consists of three components: principles of learning management;

elements of the learning management plan; and the learning management process, which is divided into three steps: preparation before learning management, learning management, and measuring and evaluating learning. The learning management process is divided into five stages: the preparation stage, the explanation and demonstration stage, the practice stage, the application stage, and the conclusion and health practice stage. The efficiency of physical education learning management plans by using Thai sports scores for developing desirable characteristics of Thainess in lower secondary students was 85.26/89.20. Comparing the desirable characteristics of Thainess scores in lower secondary students after learning was statistically significantly higher than before learning at the .05 level.

These findings concluded that the physical education learning management plan by using Thai sports could qualitatively and effectively develop desirable characteristics of Thainess in lower secondary students.

Keywords: Physical Education Learning Management Plan; Thai Sports; Desirable Characteristics; Thainess

บทนำ

แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาว่าต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการจัดการศึกษาต้องช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและศักยภาพ ต้องเน้นทั้งความรู้และคุณธรรม บูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ เข้าไปด้วยเพื่อให้เกิดความเหมาะสมมีการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษามรดกวัฒนธรรมของชาติ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬาภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

การจัดการเรียนรู้พลศึกษาเป็นวิชาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย ทำให้มีสมรรถภาพทางกายที่ดีมีความรู้ความเข้าใจในทักษะการเคลื่อนไหว ด้านจิตใจทำให้มีเจตคติที่ดีด้านอารมณ์และสังคมสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและมีคุณธรรมโดยผ่านการเรียนรู้จากการลงมือ

ปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการครบทั้ง 5 ด้าน (วรรณิศา พงษ์จิรังกาล, 2561 : 17) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้มีความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ดังนั้น ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาได้จัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนออกกำลังกายด้วยกีฬาไทยและกีฬาสากล การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยจะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญ คุณค่า ประโยชน์และช่วยกันอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยไม่สูญหายไป (อัจฉรา เสาวเฉลิม และ จุฑามาศ บัตรเจริญ, 2559 : 15)

กระบวนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาจำเป็นต้องมีการออกแบบและพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาที่ดีจะต้องมีเนื้อหาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ต้องครอบคลุมความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดมีความสามารถตรงตามหลักสูตร มุ่งองค์ประกอบครบถ้วนเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (กนกวรรณ ปัญญาหลวง, 2558 : 61) การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนจะช่วยส่งเสริมความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ไม่หลงไหลในวัฒนธรรมของต่างชาติ สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง มีการทักทายตามแบบอย่างของไทย มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ ส่งเสริมภูมิปัญญาไทย การแต่งกายแบบไทยมีการอนุรักษ์สืบสานและการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไทย (ภณัญญมล กระจ่างแก้ว, 2550 : 50) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยเป็นคุณลักษณะข้อหนึ่งตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าว เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 41-42)

จากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิต สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและการศึกษา และทำให้การสื่อสารเชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก ส่งผลให้วัฒนธรรมและค่านิยมจากต่างประเทศแทรกซึมเข้ามาได้ง่าย การรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามา อาทิ การแต่งกาย การใช้ภาษาในการสื่อสาร การแสดงออกทางบุคลิกลักษณะส่วนตัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมหรือเอกลักษณ์ความเป็นไทยถูกกลืนหายไปโดยวัฒนธรรมต่างชาติ

(หทัยรัตน์ ทับพร, 2553 : 2) จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี 2559-2563 พบว่า กลุ่มอายุ 15-24 ปี มีการใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุดร้อยละ 98.4 และส่วนใหญ่กิจกรรมที่ใช้ คือ โซเชียลเน็ตเวิร์ก ได้แก่ Facebook, Line, WhatsApp ถึงร้อยละ 92.0 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563 : 7) และจากผลการวิจัยของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2561 ที่ระบุว่าค่านิยมของวัยรุ่นอายุ 13-24 ปี ส่วนมากใช้วิธีการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 63.0 และเป็นที่น่าสังเกตว่าวัยรุ่นไม่ไปใช้บริการในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมเสริมสร้างความรู้ในสัดส่วนค่อนข้างมากร้อยละ 43.5 และร้อยละ 31.5 ในขณะที่ผลการสำรวจในด้านการยอมรับพฤติกรรมทางสังคมในปี 2561 พบว่า ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป รู้สึกรับไม่ค่อยได้กับการแสดงพฤติกรรมไม่สุภาพในที่สาธารณะ เช่น ส่งเสียงดัง ไข้จากไม่สุภาพ มีผู้ที่รับไม่ได้เพิ่มขึ้นสูงอย่างเห็นได้ชัดเจน จากร้อยละ 42.3 ในปี 2551 เป็นร้อยละ 53.2 ในปี 2561 ในขณะที่มีความรู้สึกรับได้ลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป ยังรับไม่ได้กับพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563 : 17-19) จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมไทย เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าและเอกลักษณ์ความเป็นไทยซึ่งเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 7 ที่ระบุไว้ว่าการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2562 : 5-6)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จึงมีความสนใจในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้และเป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้นำแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยไปใช้พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย รวมถึงนำไปใช้ในการฝึกอบรมและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในโรงเรียนที่จะช่วยปลูกฝังให้นักเรียนได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของความเป็นไทยเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 80/80

3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดแบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-experimental research) โดยศึกษาผลก่อนและหลังการทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านโนนศรีสง่า ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 88 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน ที่เรียนรายวิชาพลศึกษา (กระบี่กระบอง) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 ห้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ (การทดลอง) คือ แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา โดยใช้กีฬาไทย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง คือ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามรูปแบบของลิเคิร์ท (Likert Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดแบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-experimental research) โดยศึกษาผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pre-test-post-test design) มีแบบแผนการทดลองดังนี้

$$Ex = \begin{array}{|c|c|c|} \hline O_1 & X & O_2 \\ \hline \end{array}$$

O_1 = คะแนนการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนเรียน

O_2 = คะแนนการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังเรียน

X = การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นเตรียมก่อนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยปฐมนิเทศผู้เรียนแจ้งจุดประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียนเพื่อความเข้าใจในการวิจัยที่ตรงกันแล้วจัดแบ่งกลุ่มการเรียนรู้

จากนั้นผู้วิจัยทำการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์และวิธีการทำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยให้กับนักเรียน เพื่อไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยแจกแบบวัดวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยให้กับนักเรียนได้ตอบคำถามจากแบบวัด โดยผู้วิจัยคอยให้คำแนะนำ

2. ขั้นตอนการจัดการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจำนวน 8 แผน เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ชั่วโมง

3. ขั้นการวัดและประเมินผล เป็นการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังเรียน เมื่อผู้วิจัยดำเนินการทดลองครบตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 แผนแล้ว ผู้วิจัยทำการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการเรียนรู้อันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของผู้เรียน โดยแจกแบบวัดให้กับนักเรียนได้ตอบคำถามจากแบบวัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คำนวณจากแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนและหลังเรียน โดยวิเคราะห์จากการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยมีเกณฑ์การตัดสินจากการให้คะแนนค่าเฉลี่ย ดังนี้

- 4.50 - 5.00 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดีมาก
- 3.50 - 4.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดี
- 2.50 - 3.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 - 2.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.49 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ประกอบด้วย

2.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยโดยวิเคราะห์จากการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน โดยใช้สถิติที (Dependent sample t-test) กรณีกลุ่มเดียววัดก่อนและหลัง

2.2 ก่อนการนำสถิติแบบอิงพารามิเตอร์ (Dependent sample t-test) มาใช้ ผู้วิจัยได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติดังกล่าว ถ้าไม่ผ่านข้อตกลงเบื้องต้นจะเปลี่ยนมาใช้สถิติแบบไม่อิงพารามิเตอร์ (Wilcoxon sign-rank test) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) 2) ทดสอบลักษณะการแจกแจงของข้อมูลว่าเป็นโค้งปกติหรือไม่ด้วยสถิติ Shapiro wilk test ข้อมูลอยู่ในมาตราอันตรภาค (Interval scale) ขึ้นไปกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (E1/E2)

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยสรุปหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย (กระป๋อง) มีส่วนประกอบสำคัญ 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

1.1 หลักการในการจัดการเรียนรู้

1) ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น ประวัติคุณค่าของกีฬาไทย และใช้วิธีการสอนแบบอธิบายสาธิต นักเรียนได้เห็นและเข้าใจในสิ่งที่ครูต้องการให้นักเรียนปฏิบัติได้ โดยเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจากการเรียนรู้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย

2) บทบาทของครูผู้สอน ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพของผู้เรียนโดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลหลักจิตวิทยาการสอนและการเลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน ครูจะต้องมีพื้นฐานด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการแนะแนวและการให้คำปรึกษา

3) บทบาทของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องมีความกระตือรือร้น รับฟังคำแนะนำในการจัดการเรียนรู้จากครูผู้สอน มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้และไม่สร้างปัญหาในระหว่างการจัดการเรียนการสอน

1.2 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ส่วนหัวของแผนการจัดการเรียนรู้ จะแสดงให้เห็นภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ ส่วนที่ 2 ตัวของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผล/ประเมินผล และส่วนที่ 3 ส่วนท้ายของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ผลการบันทึกในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

1.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนเตรียมการก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยปฐมนิเทศผู้เรียน จัดกลุ่มผู้เรียน และวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย 2) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และ 3) ขั้นตอนการวัดผลและการประเมินผล เป็นการประเมินผลตามสภาพจริง

โดยใช้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ก่อนและหลังเรียน โดยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน 1) ขั้นเตรียม เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนเพื่อให้มีการเตรียมตัวและเป็นการบริหารร่างกายให้พร้อมสำหรับการเรียนการสอนในขั้นต่อไป 2)ขั้นอธิบายสาธิต เป็นการอธิบายกระบวนการจัดการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ และแสดงตัวอย่างให้ดู ส่วนการสาธิต คือครูสาธิตสิ่งที่นักเรียนเป็นผู้สาธิตหรือครูและนักเรียนเป็นผู้สาธิตร่วมกัน 3) ขั้นฝึกหัด เป็นขั้นที่ครูให้นักเรียนฝึกทักษะต่าง ๆ ตามหน่วยการเรียนรู้โดยให้แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ โดยการฝึกอาจกำหนดให้แต่ละกลุ่มฝึกทักษะที่แตกต่างกันแล้วหมุนเวียนกันไป 4)ขั้นนำไปใช้ เป็นขั้นการนำเอาทักษะที่ได้ฝึกตามหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ 5) ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ เป็นขั้นการสรุปผลการเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดสุขนิสัย

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 80/80 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสม สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

2.1 ผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษา โดยใช้กีฬาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเท่ากับ 85.26 และ 89.20 ตามลำดับ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยต่อไป ดังแสดงใน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)	192	163.70	9.86	85.26
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)	195	173.93	10.02	89.20
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย = 85.26/89.20				

2.2 ผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย พบว่า ผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทย พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อน

การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยอยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยอยู่ในระดับดี

2.3 ผลการทดสอบการแจกแจงคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย พบว่า ผลการทดสอบการแจกแจงคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยโดยใช้สถิติ Shapiro-Wilk Test พบว่า คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยในด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่อบุคคลก่อนและหลังทดลองมีระดับนัยสำคัญมากกว่า .05 คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยในการเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมก่อนและหลังทดลองมีระดับนัยสำคัญมากกว่า .05 คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยในการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทยก่อนและหลังทดลองมีระดับนัยสำคัญมากกว่า .05 และคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยในการรักในสถาบันหลักของชาติไทยก่อนและหลังทดลองมีระดับนัยสำคัญมากกว่า .05 สรุปได้ว่า ผลการทดสอบการแจกแจงคะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนและหลังการทดลองทั้ง 4 ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีการแจกแจงข้อมูลเป็นปกติ สามารถใช้สถิติแบบอิงพารามิเตอร์ (Dependent sample t-test) ได้

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการทดลองเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลองโดยภาพรวมทุกด้านเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่อบุคคล มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการรัก ในสถาบันหลักของชาติไทย มีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่เวที ด้านการเห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ด้านการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย และด้านการรักในสถาบันหลักของชาติไทย ก่อนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการจัดการเรียนรู้ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถช่วยพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย เป็นแผนที่ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตามทักษะและกระบวนการที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ตามลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี โดยเป็นแผนที่ครูผู้สอนได้จัดทำขึ้นเอง ซึ่งจะคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ จะต้องมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด รวมถึงสาระการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรม รวมถึงวิธีวัดประเมินผล มีความสอดคล้อง ครอบคลุมในความรู้ ทักษะกระบวนการ รวมถึงคุณลักษณะที่ต้องการ (พิมพ์พรรณ ทองกิ่ง, 2560 : 19) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กนกวรรณ ปัญญาหลวง (2558 : 61) ได้กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้นจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะและความสามารถที่ตรงตามหลักสูตรกำหนด มีองค์ประกอบที่ครบถ้วนและเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองซึ่งเป็นกระบวนการที่จะทำให้ค้นพบคำตอบ ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ส่วนครูผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนหาแนวทางที่จะประสบความสำเร็จของการทำกิจกรรมด้วยตนเองและสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 6-29) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง คือ สาระสำคัญ คือ ความคิดรวบยอดของเนื้อหา หลักการ และวิธีการที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนเมื่อได้เรียนรู้เรื่องนั้น ๆ แล้ว ซึ่งจะเป็นข้อความที่เขียนเป็นเป้าหมายสั้น ๆ จะเขียนเป็นความเรียงหรือเป็นข้อ ๆ ก็ได้ ตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการกำหนดความต้องการให้ผู้เรียนต้องมีประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ทางความรู้ของเนื้อหาวิชา เรียกว่า พุทธิพิสัย จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ เรียกว่า ทักษะพิสัย จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรมหรือเจตคติ เรียกว่า จิตพิสัย ซึ่งครูจะต้องเขียนให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน สาระการเรียนรู้ คือองค์ความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมที่จำเป็น ของผู้เรียนทุกคนเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เป็นสิ่งที่เน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงสมรรถนะสำคัญที่จะเกิดขึ้นมี 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นสิ่งที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทำให้นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ครูสามารถสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรมและเจตคติ สามารถวัดและประเมินผลที่เกิดขึ้นของนักเรียนได้จริง กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นสภาพการเรียนรู้ที่กำหนดเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับธรรมชาติ วัย สภาพแวดล้อม โรงเรียนและชีวิตจริง และการวัด/ประเมินผล เป็นการตรวจสอบผู้เรียนว่าเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เช่น จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม ตรวจผลงาน การทดสอบ เป็นต้น สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการความรู้ ทักษะ เจตคติ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้การสอน ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากแนวคิดขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญจึงนำไปสู่การออกแบบและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาให้สอดคล้องกับวิธีการสอนและบริบทของโรงเรียน

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้จะต้องกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน โดยในกระบวนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาผู้สอนจะเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมซึ่งจะทำให้เด็กได้เกิดพัฒนาการทางร่างกายจิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา การมีน้ำใจนักกีฬา รวมถึงคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุลกันและนำไปสู่การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของวรรณนิศา พงษ์ธีรกุล (2565 : 376) พบว่า การจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้การเล่นพื้นบ้านไทยเพื่อส่งเสริมสรรพภาพทางกาย ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาปกติสูงกว่าก่อนการทดลอง เนื่องจากได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาและได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 ที่มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความสุข เหมาะสมกับวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายรุ้ง เหมือดชัยภูมิ (2563 : 136) พบว่า ผลการจัดการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในรายวิชาการกระบี่กระบองที่มีต่อความสนุกสนานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองที่เรียนรายวิชาการกระบี่กระบองจะมีความสนุกสนานในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติ เนื่องจากการออกแบบกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากภายในตนเอง ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการเรียนกับความจริงในโลกปัจจุบัน การจัดการเรียนรู้ก็มุ่งเน้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมาย

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเท่ากับ 85.26/89.20 หมายความว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินผลการเรียนรู้ (ชิ้นงาน) คิดเป็นร้อยละ 85.26 และได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนจากการทำแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยคิดเป็นร้อยละ 89.20 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นผ่านกระบวนการสร้างตามขั้นตอนโดยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเพื่อให้ทราบสาระการเรียนรู้ มาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด การวัดและการประเมินผลรวมทั้งศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะนำมาจัดการเรียนรู้ จึงเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ วีระศักดิ์ ศรีสมุทร (2557 : 119) ได้ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) เรื่องทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.07/87.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ปกติ 80/80 ที่ตั้งไว้ เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนากิจกรรมจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค จิ๊กซอว์ (jigsaw) ตามหลักการของการเรียนแบบร่วมมือที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน การฝึกเป็นรายบุคคล การร่วมกิจกรรมสัมพันธ์ภายในกลุ่มเล็ก ๆ การสร้างแรงจูงใจที่ดีขึ้นให้นักเรียนให้ปฏิบัติการแสดงออก การให้ดูต้นแบบ การให้นักเรียนฝึกในสถานการณ์ต่างๆ มีการรายงานผลและการเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอความคิดเห็นใหม่ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนในสิ่งที่เหมาะสมที่สุด นักเรียนได้รับการฝึกเป็นผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจแก้ปัญหา การสร้างสัมพันธภาพ การเห็นใจและรับผิดชอบ จึงส่งผลให้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค jigsaw มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับราชิต ศักดิ์วิเศษ (2556 : 30) ได้หาประสิทธิภาพโดยรวมของชุดฝึกทักษะกีฬารวมทั้งหมด 8 ชุดย่อย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.80/85.33 หมายความว่า นักเรียนทำคะแนนจากการทดสอบวัดทักษะกีฬาระหว่างเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.80 และนักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85.33 มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะกีฬาที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และสอดคล้องกับนุชรรัตน์ นุชประยูร (2656 : 152-153) ที่ได้ประเมินประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านแอปพลิเคชันกูเกิลคลาสรูม รายวิชาหลักการเขียนโปรแกรมบนอุปกรณ์เคลื่อนที่มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการจัดการเรียนการสอนผ่านแอปพลิเคชันกูเกิลคลาสรูมรายวิชาหลักการเขียนโปรแกรมบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียนโดยรวมร้อยละ 84.63 และผลสัมฤทธิ์หลังเรียนโดยรวมร้อยละ 82.41

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังได้รับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้วิจัยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย มีความภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและความกตัญญูต่เวที มองเห็นคุณค่าของภาษาไทย สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง รู้จักอนุรักษ์และช่วยสืบทอดภูมิปัญญาไทย และมีความรักความเคารพในสถาบันหลักของชาติไทยจากหลักฐานการวิจัยของเฉลิมศรี ไชยบุตติ (2554 : 134) ซึ่งพบว่า ผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้านภูมิใจในความเป็นไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์การเข้าค่ายปฏิบัติธรรม กลยุทธ์การสอนสอดแทรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ กลยุทธ์ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน และกลยุทธ์การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา พบว่า นักเรียนปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย แสดงความเคารพแบบไทย พูดยาไพเราะอ่อนหวาน น้ำเสียงนุ่มนวลไม่กระด้าง พูดยาภาษาไทยได้ชัดเจน และมีกิริยามารยาทงามอย่างไทย สอดคล้องกับทศพร ศรีแสง (2560 : 113-114) ที่กล่าวว่า ผลของการใช้คำถามระดับสูงในการสอนอ่านจับใจความที่มีผลต่อความตระหนักในความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความโดยใช้คำถามระดับสูง มีความตระหนักในความเป็นไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบปกติ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความโดยใช้คำถามระดับสูง เป็นคำถามที่ให้นักเรียนได้ใช้ความคิดในระดับที่ซับซ้อนขึ้นจะทำให้นักเรียนสามารถที่จะตัดสินใจในการเลือกทำเลือกเชื่ออย่างใดอย่างหนึ่งได้โดยงานวิจัยเรื่องผลของการจัดกิจกรรมการสอนอ่านจับใจความโดยใช้คำถามระดับสูงที่มีต่อความตระหนักในความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้จัดกิจกรรมการสอนโดยใช้คำถามระดับสูงเพื่อสร้างความตระหนักในความเป็นไทย โดยใช้คำถามกระตุ้นผู้เรียนให้เห็นคุณค่าของความเป็นไทยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ รักในสถาบันหลักของไทย รักในภาษาไทย รักในกิริยามารยาทไทย รักในประเพณีและศิลปวัฒนธรรมไทย รักในสินค้าไทยและภูมิปัญญาไทย ทำให้นักเรียนให้ความสนใจและให้ความสำคัญในเรื่องของความเป็นไทย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. สามารถนำเอาแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กีฬาไทยเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านอื่น ๆ ได้

2. ใช้เป็นแนวทางในการฝึกอบรมหรือการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาสำหรับโรงเรียนหน่วยงานที่สนใจ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น เนื้อหารายวิชาให้มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และพัฒนารูปแบบของการจัดการเรียนรู้ให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2. เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้มีการใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวและไม่มีกลุ่มควบคุม ดังนั้น จำเป็นต้องมีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อยืนยันผลลัพธ์เหล่านี้และการออกแบบการวิจัยที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยในครั้งนี้ได้ข้อค้นพบใหม่คือ ใช้เป็นแนวทางในการฝึกอบรมหรือการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยสำหรับโรงเรียนหรือหน่วยงานที่สนใจ



ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ปัญญาหลวง. (2558). การวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในวรรณกรรม เรื่อง ความสุขของกะทิ. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). กระบี่กระบองมรดกที่ลูกหลานไทยต้องสืบทอด. *วารสาร กรมพลศึกษา*, 12(5), 4-7.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 : กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เฉลิมศรี ไชยบุตดี. (2554). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความภูมิใจในความเป็นไทยของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านอิตื้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม.
- ทศพร ศรีแสง. (2560). ผลของการใช้คำถามระดับสูงในการอ่านจับใจความที่มีผลต่อความตระหนัก ในความเป็นไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุชรรัตน์ นุชประยูร. (2565). ผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านแอปพลิเคชัน กุเกิลคลาสรูมรายวิชาหลักการเขียนโปรแกรมบนอุปกรณ์เคลื่อนที่. *วารสารวิชาการวิทยาลัย สันตพล*, 8(2), 152-153.
- พิมพ์พรรณ ทองกิ่ง. (2560). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ขาดกโดยใช้สื่อประสมสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์ และคณะ. (2553). การออกกำลังกายด้วยศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวโดยใช้อาวุธ ไทยโบราณ : กระบี่กระบองที่มีผลต่อสมรรถภาพทางกาย. (ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กัญญามล กระต่ายแก้ว. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อค่านิยมความเป็นไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (ปริญาวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- ราชิต ศักดิ์วิเศษ. (2556). การพัฒนาชุดฝึกทักษะกีฬาฟุตซอล กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 3(2), 30-31.
- วรรณนิศา พงษ์จรัสกาล. (2561). ผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านไทยเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย ความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระศักดิ์ ศรีสมุทร. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษา เรื่อง ทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอลและการควบคุมอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค JIGSAW กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 4(3), 119-121.
- สายรุ้ง เหมือตชัยภูมิ. (2563). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาในรายวิชากระบี่กระบองที่มีต่อความสนุกสนานของนักเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. *วารสารสุขศึกษาพลศึกษาและสันติภาพ*, 46(2), 136-138.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). สำนวนการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ.2563. สืบค้นเมื่อ 14 กันยายน 2564, จาก <http://bit.ly/3HcUzZC>.
- หทัยรัตน์ ทับพร. (2553). การศึกษาวิเคราะห์การปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยที่พึงประสงค์แก่เยาวชนไทยในบริบทสังคมไทยปัจจุบัน. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพฯ. DOI : https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14457/CU.res.2010.14
- อัจฉรา เสาวเฉลิม และ จุฑามาศ บัตรเจริญ. (2559). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลักและวิธีสอนกระบี่กระบอง. *วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(2), 529-543.